

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Utsikt mot sjön Järnlunden från Klevberget.

Foto: © Länsstyrelsen

Beverandeplan för Natura 2000-området Klevberget Sonebo SE0230351

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Syftet är att hejda utrotningen av djur och växter samt att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Utpekandet av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att bevara de utpekade värdena i områdena långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar i vårt land regelbundet cirka 60 av de fåglar som listas i bilaga 1 i fågeldirektivet.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta görs i särskilda bevarandeplaner, men beskrivningen kan också ingå i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen finns en beskrivning av området med bevarandesyfte och bevarandemål för de naturtyper och arter som ska bevaras, och det ska framgå hur skyddet kan bidra till en gynnsam bevarandestatus för naturtyperna och arterna. Även hot mot Natura 2000-området och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Bevarandeplanen underlättar förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken genom att den ger viktig information om området till bland annat markägare, myndigheter, exploatörer och naturvårdsförvaltare.

Bevarandeplanen utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Det gäller även för de bevarandeåtgärder och den naturvårdsskötsel som kan krävas för att bevara värdena, i den mån markägare eller andra brukare inte har möjligheten eller skyldigheten via andra lagar eller avtal att göra detta (till exempel miljöersättningar). Bevarandeplanen revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras - den är ett "levande dokument". Det gör det möjligt för alla att bidra med ny kunskap och synpunkter genom att kontakta Länsstyrelsen.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Framtida naturvårdsarbete kan komma att leda till ytterligare ny kunskap som i sin tur kan leda till behov av justeringar av Natura 2000-områdets gränser, naturtyper eller arter. Vid förvaltning och tillståndsprövning är det viktigt att utgå från de befintliga värdena, inte bara de regeringsgodkända, varför det är av vikt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit bli regeringsgodkända ännu.

Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av till exempel skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Reglerna enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller i Natura 2000-områden.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller utpekade arter i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön eller utpekade arter i området. Det är påverkan på de naturmiljöer och/eller arter som skyddas i området som är grunden för prövningen oavsett var källan till störningen ligger geografiskt. Detta regleras i miljöbalken (7 kap 27-29§§). Tillståndskravet aktualiseras när en verksamhet eller åtgärd kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt, det vill säga när det finns risk för skada. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i Natura 2000-området behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls dock samråd med Skogsstyrelsen istället. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

För verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsskötsel och naturvårdsförvaltning av ett Natura 2000-område, i syfte att långsiktigt bevara de naturtyper och/eller arter som skyddas, krävs inte tillstånd.

Innehåll

	Sida
Området	5
9010 - *Taiga.....	8
9180 - *Ädellövskog i branter	10
Dokumentation	11

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0230351 Klevberget Sonebo

Kommun: Kinda

Områdets totala areal: 10,3 hektar

Markägarförhållande: Privat

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-19

Regeringsbeslut, historik:

Regeringen föreslår att området är av gemenskapsintresse (pSCI): 2002-01

Fastställts som ett område av gemenskapsintresse (SCI): 2005-01

Regeringen förklarar området som ett särskilt bevarandeområde (SAC): 2011-03

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

9010 - *Taiga

9180 - *Ädellövskog i branter

*) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura 2000-bevarandearbete.

Området

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som förekommer i området.

Prioriterade bevarandevärden:

Inom Natura 2000-området prioriteras naturtypen ädellövskog i branter (9180). Hela området domineras av en förkastningsbrant som i sig har ett bevarandevärde men som också utgör grundförutsättningar för områdets höga naturvärden. Naturvärden som prioriteras i skogen är äldre träd, hålträd, död ved och ädellövträd. Särskild skyddsvärda organismgrupper i området är lavar, svampar och fjärilar.

Motivering:

Förkastningsbranten Klevberget är geologiskt intressant och skapar gynnsamma förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv. Skogen kring förkastningsbranten är till stor del opåverkad av skogsbruk och är särskilt rikt på hotade arter i organismgrupperna lavar, svampar och fjärilar men även flera hotade fågelarter. Natura 2000-området är dessutom beläget inom en av länets värdetrakter för triviallövträd och barrblandskogar.

Prioriterade åtgärder:

En långsiktig förvaltning av naturvärdena för hela området.

Beskrivning av området

Klevbergets Natura 2000-område omfattar en mäktig förkastningsbrant, som sträcker sig i nordsydlig riktning och stupar österut, belägen vid den sydöstra änden av sjön Järnlunden. Området är cirka tio hektar stort och bitvis storblockigt och svårframkomligt. Både nedanför och ovanför förkastningsbranten ingår värdefulla skogsområden i form av löv- och barrskog med gamla träd och en rik biologisk mångfald rödlistade lavar, svampar och insekter. Exempel på fågel- och lavararter som förekommer inom Natura 2000-området är spillkråka (nära hotad, NT), järpe, kungsfågel (sårbar, VU), hussvala (VU), mindre hackspett (NT), smalskaftslav (VU), lunglav (NT), gryinig filtlav (NT) gulvit blekspik (VU) och ärrlav (Akut hotad, CR).

Natura 2000-området är också utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Från den mäktiga förkastningsbrantens övre delar har man en vidsträckt utsikt över sjön Järnlunden och naturreservaten Hallstad ängar och Borgarmon. Östgötaleden passerar också genom området. I den södra delen finns en tjärddal som är iordningställd av Tjärstad hembygdsförening.

Träd- och buskskiktet skiftar inom området, till stor del beroende jordmån och jorrdjup. Gammal asp är det vanligaste trädslaget men här finns också mycket ek, gran, björk, tall och även ädellövträd som lind, lönn och enstaka askar. Några grova och spärrgreniga ekar finns i den norra delen. På magrare marker i de övre delarna av reservatet där berggrunden går i dagen, övergår skogen till att bli talldominerad. Här finns en del riktigt gamla trädindivider. I de lägre delarna där jordmånen är rikare återfinns en lundflora med bland annat vårärt, hässlebrodd, lungört, trolldruva och blåsippa, medan floran i de talldominerade delarna främst består av renlavar och olika ris som blåbär och lingon. I de övre delarna av området finns också en barrblandskog med

en del riktigt gamla barrträd av både tall och gran. Området har inte brukats i sen tid och här finns förhållandevis gott om död ved. I norra delen av branterna finns ett område där vatten tidvis sipprar nedför berget på bred front, vilket skapar särskilt gynnsamma förutsättningar för mossor och lavar.

Berggrunden i området består av ”urberg” i form av grovkornig kalifältspatporfyrisk granit som är cirka 1 800 miljoner år gammal. En mäktig förkastningsbrant med bitvis lodräta stup och förklyftningar sträcker sig genom hela naturreservatet och fortsätter även söderut utanför naturreservatet. Nedanför förkastningsbranten ligger en rasbrant med stora block som övergår i plan mark som längre tillbaka utgjort sjöbotten. Jordarterna består i de lägre delarna främst av leror och i de övre delarna av området dominerar morän.

Vad kan påverka området negativt

Gemensamt för alla skogsnaturtyper (9180 och 9010):

-Exploatering i eller i anslutning till området.

-Avverkning, röjning, gallring utgör hot genom att lämpliga strukturer förstörs eller borttages. Även åtgärder i intilliggande områden kan vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i beståndet av intresse. Undantag kan finnas där åtgärden syftar till att utveckla något annat naturvärde.

-Produktionshöjande åtgärder i skogsbruket, exempelvis gödsling, markberedning, plantering och användandet av främmande trädslag.

-Tillförsel av kalk eller aska. Kan ge skador på vegetationen, främst områdets mossor och lavar.

-Dikning och större markskador inom eller i anslutning till området. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.

-Fragmentering. I den mindre skalan kan exempelvis skogsbilvägar leda till fragmentering av vissa organismers populationer, medan andra organismer påverkas negativt när skogsbestånden blir alltför isolerade i landskapet.

-Nedfall av kemiska ämnen. Vissa kemiska ämnen har förmågan att direkt skada organismer, men kan också påverka hela naturmiljön. Så har till exempel vissa kväveföreningar den effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen. Andra skadliga ämnen är svavel- och metallföreningar.

-Brist på naturlig störning. Arter förekommer ofta bara i vissa stadier i skogens utveckling. Om den naturliga dynamiken uteblir kan det få som följd att de ingående arternas habitat försvinner. Detta gäller särskilt brand som verkar över stora ytor, men andra viktiga dynamiska processer är översvämning, vind, påverkan av däggdjur och angrepp av insekter och svamp.

-Viltbetesskador. Onaturligt höga stammar av älg och annat hjortvilt som kan förhindra föryngring av vissa trädslag.

-Främmande (invasiva) arter som har potential att skada eller konkurrera ut den lokalt naturliga floran och faunan.

Områdets bevarandeåtgärder

Art- eller naturtypspecifika åtgärder preciseras under respektive naturtyp.

Naturtyperna i Klevberget Sonebo Natura 2000-område sköts till stor del inom ramen för Länsstyrelsens förvaltning av Klevbergets naturreservat. De delar som inte ligger inom reservatet förvaltas inom Länsstyrelsens Natura 2000- förvaltning. I och med att området är Natura 2000-område krävs samråd med Länsstyrelsen/Skogsstyrelsen vid avverkningar och röjningar som kan påverka naturvärdena negativt, även huggningar av enstaka värdefulla träd eller bortförsel av grov död ved. Vid samråd som rör skogsbruksåtgärder i skog kontaktas Skogsstyrelsen.

Ingen ytterligare reglering av skydd och skötsel bedöms nödvändig för att uppnå bevarandemålen inom naturreservatsdelarna. Skötselplanen för reservatet Klevberget (2006 -12-19) anger generellt åtgärder som stämmer väl överens med bevarandemålen. Bevarandeåtgärderna som finns i den här bevarandeplanen komplementerar eller förtydligar skötselbehoven främst för de områden eller naturtyper som inte ingår i naturreservatets skötselplan.

En mindre del av området har i dagsläget inte ett reglerat skydd av trädvärdena. Eftersom de typiska arterna inom Natura 2000-området är beroende av äldre träd och död ved (naturlig utveckling av skogen) behöver Länsstyrelsen utreda om även denna del av Natura 2000-området kan få ett förstärkt skydd. Området är lämpligt att skydda genom ett långsiktigt hållbart skydd och förvaltning av trädvärdena vilket ofta resulterar i ekonomisk kompensation för markägaren.

Igenväxning av gran är generellt ett problem i skogsnaturtyper som ej är grandominerade. Om igenväxning av gran blir ett betydande problem i de delar som domineras av andra trädslag ska det åtgärdas genom till exempel röjning av gran. På grund av högt betetryck från klövvilt kan det även behövas åtgärder som förbättrar återväxten av lövträd inom hela området.

För att stärka naturvärdena inom områdena samt bidra till ett mindre intensivt skogsbruk kring Natura 2000-området bör myndigheterna (främst Skogsstyrelsen) informera om och främja användandet av gröna skogsbruksplaner, hyggesfritt skogsbruk, skogscertifiering eller frivilliga avsättningar i angränsande marker.

Tabell 1: En generell sammanställning av bevarandeåtgärder omnämnda i den aktuella bevarandeplanen.

Bevarandeåtgärd	När	Var	Prioritet
Bekämpning av invasiva arter (träslag)	Vid behov	Hela Natura 2000-området	2
Naturvårdsåtgärder som kompenserar för en minskad naturlig störningsfrekvens	Vid behov	Hela Natura 2000-området men främst naturtypen taiga	2
Utreda samt besluta om möjligheterna/behovet av att stärka skyddet av skogen som inte är inom naturreservatet	Inom tre år	Den del som inte ingår i naturreservatet	1
Främja återväxten av lövträd	Vid behov	Hela Natura 2000-området	2

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Bevarandestatus beskriver läget för naturtyperna i landet som helhet, medan *bevarandetillståndet* beskriver aktuellt läge inom Naturaområdet. Dessa beskrivs närmare under respektive naturtyp och art längre fram i planen. Här redovisas en sammanställning av bevarandetillståndet inom området.

Tabell 2 Naturtypsareal och förekomst av Natura 2000-arter (ej fåglar) inom Natura 2000-området. **Blå färg** innebär en förändring av art- eller arealförekomst jämfört med regeringsgodkända uppgifter angivna inom parentes. Länsstyrelsen kommer att föreslå förändringarna vid lämpligt tillfälle. *) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura2000-bevarandearbete.

Naturtyp/art	Hektar/Förekomst	Bevarandetillstånd
9010 - *Taiga	2,7 (5,5)	Otillfredsställande
9180 - *Ädellövskog i branter	7,5 (5,5)	Gynnsamt
Total areal	10,3	

Uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

9010 - *Taiga

Arealen 2,7 hektar är inte fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen förekommer främst i den boreala zonen på fuktiga näringsrika marker till torra och näringsfattiga. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 30 till 100 procent och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg, ibland även med inslag av andra inhemska arter. Naturtypen taiga innefattar även brandfält och stormfällningar som då kan innebära en lägre krontäckning. Det kanske viktigaste elementet för naturtypen är den döda veden som hyser en lång rad vedlevande svampar och insekter, dessutom är veden födosöks- och boplatser för många fågelarter. Naturtypen delas vanligen in i flera olika undergrupper beroende på dominerande trädslag samt successionsstadier.

Natura 2000-området Klevberget Sonebo sträcker sig ut med förkastningsbranten. Topografin och geologin påverkar i hög grad naturtypens karaktär ovanför och nedanför branten. Naturtypen återfinns ovanför förkastningsbranten där skogen domineras av äldre senvuxna tallar med pansarbark på näringsfattig hållmark.

Bevarandemål

Arealen av taiga (9010) ska vara minst 2,7 hektar. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark med ett olikåldrigt och flerskiktat trädskikt. Barrträd ska dominera naturtypen, ovanför förkastningsbranten ska tall dominera i trädskiktet. Lövträd ska utgöra ett enstaka till måttligt inslag. Det ska finnas tämligen allmänt med grov och solbelyst död ved till exempel torrträd, hålträd, liggande stockar,

halvdöda träd eller branddödade träd. Förekomsten av äldre träd ska vara måttlig till riklig och det ska finnas en föryngring av ovan nämnda arter.

Störningar så som brand, insektsangrepp, stormfällning eller bete ska tillåtas påverka naturtypens dynamik och struktur. Andra småskaliga naturliga processer som trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning är positivt och ska förekomma inom området.

Igenväxningsvegetation (till exempel gran) ska inte tillåtas dominera i fältskiktet. Typiska och karaktäristiska arter ska kunna fortleva långsiktigt i området och det ska finnas en art- och individrik förekomst av dessa arter inom följande grupper: insekter, mossor, svampar och lavar.

Bevarandeåtgärder

Naturtypsspecifika åtgärder utöver de generella bevarandeåtgärderna för området:

Naturtypen taiga i Natura 2000-området Klevberget Sonebo ska till stor del lämnas till naturlig utveckling huvudsyftet med området är att bevara och skapa en kontinuitet i träd- och buskskiktet. Vissa naturvårdsåtgärder kan dock behövas för att kompensera en minskad frekvens av naturliga störningsprocesser.

En utav de viktigaste störningarna i naturtypen är brand. Innan människan kontrollerade brandfrekvensen i landet brann taigan i Sverige med jämna mellanrum, i Östergötland brann skogen i genomsnitt med 20 till 50 års intervall. Merparten av Natura 2000-området är dock olämpligt att sköta med naturvårdsbränning dels eftersom brand sannolikt har haft en liten betydelse i området och ur säkerhetssynpunkt är området olämpligt att bränna. Naturtypen ska därför inte heller brännas utan kan vid behov skötas med metoder som efterliknar effekterna av en naturvårdsbränning, till exempel frihuggning/luckhuggning av yngre träd, nyskapande av död ved och bränning av mindre ytor.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen 9010 förekommer i hela landet med tyngdpunkten av utbredningen i den boreala zonen. Marker som normalt brukas som produktionsskogar tillhör ofta naturtypen taiga och det är endast i de fjällnära regionerna som det finns kvar betydande områden med äldre skog i sena successionsstadier. Naturtypen taiga (9010) har en negativ utveckling eftersom skogsbruket i marker med höga naturvärden och fjällnära skog fortsätter, dessutom har intresset för biobränslen, skogsgödsling och skogsodling med främmande trädarter ökat under senare år. Samtidigt har hänsynen vid skogsavverkning ökat och arealen skyddad skog har utökats. År 2013 var förekomstarealen av taiganaturtypen i hela landet 20 714 kvadratkilometer och för att naturtypen 9010 ska uppnå gynnsam bevarandestatus behövs det uppskattningsvis 42 985 kvadratkilometer. Bevarandestatusen för naturtypen taiga (9010) är idag dålig i den boreala regionen och utvecklingen är övervägande negativ.

I Natura 2000-området har inget betydande skogsbruk förekommit i modern tid och skogen befinner sig till stor del i ett sent successionsstadium. Det förekommer olika former av död ved och området hyser många rödlistade arter i flera olika organismgrupper. Småskaliga naturliga processer förekommer men storskaliga processer som skogsbrand har inte förekommit i området under lång tid. Bevarandetillståndet anses som ändå otillfredsställande eftersom ungefär 30 procent av naturtypen inte har ett långsiktigt reglerat skydd och skötsel.

9180 - *Ädellövskog i branter

Arealen 7,5 hektar är inte fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen omfattar blandskog med lind, ask, alm, lönn och ek på sluttande marker, exempelvis skredmarker, eller i raviner. Skogstypen förekommer på kalkrika, men ibland även silikatrika jordar. Den omfattar både kalla och fuktiga miljöer med skuggtoleranta arter och torra, varma miljöer som ofta domineras av lind. I denna naturtyp finner man vanligen en stor variation vad gäller trädslag, arter och struktur, främst beroende på skiftande naturgivna förutsättningar såsom hydrologi och terräng.

I sitt mest utvecklade stadium kännetecknas naturtypen av en stor åldersfördelning och trädslagsblandning med inslag av gamla träd. I gynnsamma fall kännetecknas artstocken av ett stort inslag av epifyter hemmahörande i sena successionsstadier. Buskskiktet är ofta väl utvecklat och fältskiktet är ofta av ört-typ. Artrik flora och fauna återfinns i både skuggiga och solexponerade lägen.

Trädskiktets krontäckningsgrad är 30 till 100 procent och i normalfallet utgör de ingående ädellövträden minst 50 procent av ytan. Inslaget av triviallövs-träd kan vara stort till följd av någon form av störning eller tidigare upphörd hävd. I sena successionsstadier är dessa skogar ofta slutna och täta men naturtypen kan också befinna sig i tidiga successionsstadier då skogen är betydligt glesare till följd av störningar.

Lövskogen i vid Klevberget domineras av asp med inslag av främst lind, ek, ask och björk, Klevberget har även ett rikt buskskikt av främst hassel. I den norra delen förekommer ett vattenflöde som tidvis rinner eller sipprar på bred front nedför berget. Vattnet utgör även en viktig grundförutsättning för många arter i området.

Bevarandemål

Arealen av ädellövskog i branter (9180) ska minst vara 7,5 hektar i Natura 2000-området. Krontäckningen i skogen ska variera mellan glest till slutet. Trädskiktet är olikåldrigt och flerskiktat samt att asp och ädellövträd (här främst lind, ek, lönn och ask) tillsammans präglar naturtypen. Björk ska utgöra ett enstaka till påtagligt inslag i naturtypen. Det ska även finnas ett artrikt buskskikt där hassel dominerar och utgör en riklig förekomst. Det ska finnas rikligt med död ved i olika former till exempel gamla träd med grov bark, skador, håligheter, liggande stockar eller döda delar.

Vindskyddade skogsmiljöer med en hög och jämn luftfuktighet ska minst utgöra ett måttligt inslag i naturtypen samt att naturtypen ska präglas av en ostörd hydrologi och vattenståndet ska tillåtas variera naturligt. Det ska inte finnas några avvattnande eller tillrinnande diken eller djupa körspår som medför negativ påverkan. De typiska arterna inom gruppen kärlväxter (till exempel blåsippa), lavar (till exempel lunglav) och mossor (till exempel platt fjädermossa) ska förekomma i sådan omfattning att dessa kan fortleva långsiktigt i området.

Småskaliga naturliga processer som trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning är positivt och ska förekomma inom hela området samt påverka dynamik och struktur. Igenväxningsvegetation av invasiva arter som gran och tysklönn och ska inte tillåtas dominera i naturtypen. Artsammansättningen och näringstillgången ska vara naturlig.

Vad kan påverka negativt

Faktorer som kan påverka naturtypen negativt utöver den generella hotbilden på sidan sex:

-Invasion av gran eller tysklönn.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen 9180 förekommer inom hela kontinentala och boreala regionen. Andelen ädellövträd i skogsmark har ökat något under det senaste decenniet men trots detta är de befintliga arealerna av naturtypen ädellövskog i branter fortfarande små och avverkning av värdefulla ädellövsmiljöer fortgår. Det är dock mycket positivt att hänsynstagande till naturvärden vid skogsavverkning har ökat och arealen skyddad skog fortfarande ökar. År 2013 var förekomstarealen av naturtypen i hela landet 33 kvadratkilometer och för att naturtypen ska uppnå gynnsam bevarandestatus behövs det uppskattningsvis 50 kvadratkilometer. Bevarandestatusen för naturtypen *ädellövskog i branter (9180) anses idag som dålig i den boreala regionen.

Bevarandetillståndet i Klevberget Sonebos Natura 2000-område anses som gynnsamt eftersom det generellt finns god tillgång på död ved och ett träd- och buskskikt med stor art- och åldersvariation. Över 90 procent av naturtypen har dessutom ett långsiktigt reglerat skydd utav naturvärdena.

Dokumentation

Webbsidor/databaser:

Artportalen, <https://www.artportalen.se>, (2016-07-14)

Länsstyrelsen Östergötland, <http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland>, (2016-07-14)

Naturvårdsverket, <http://www.naturvardsverket.se/>, (2016-07-14)

Skyddad natur, <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, (2016-07-14)

Dokument:

Länsstyrelsen, (2006), Bevarandeplan för Klevberget Sonebo SE0230351

Länsstyrelsen, (2007), Skötselplan för naturreservatet Klevberget

Naturvårdsverkets vägledningsdokument för naturtyper och arter

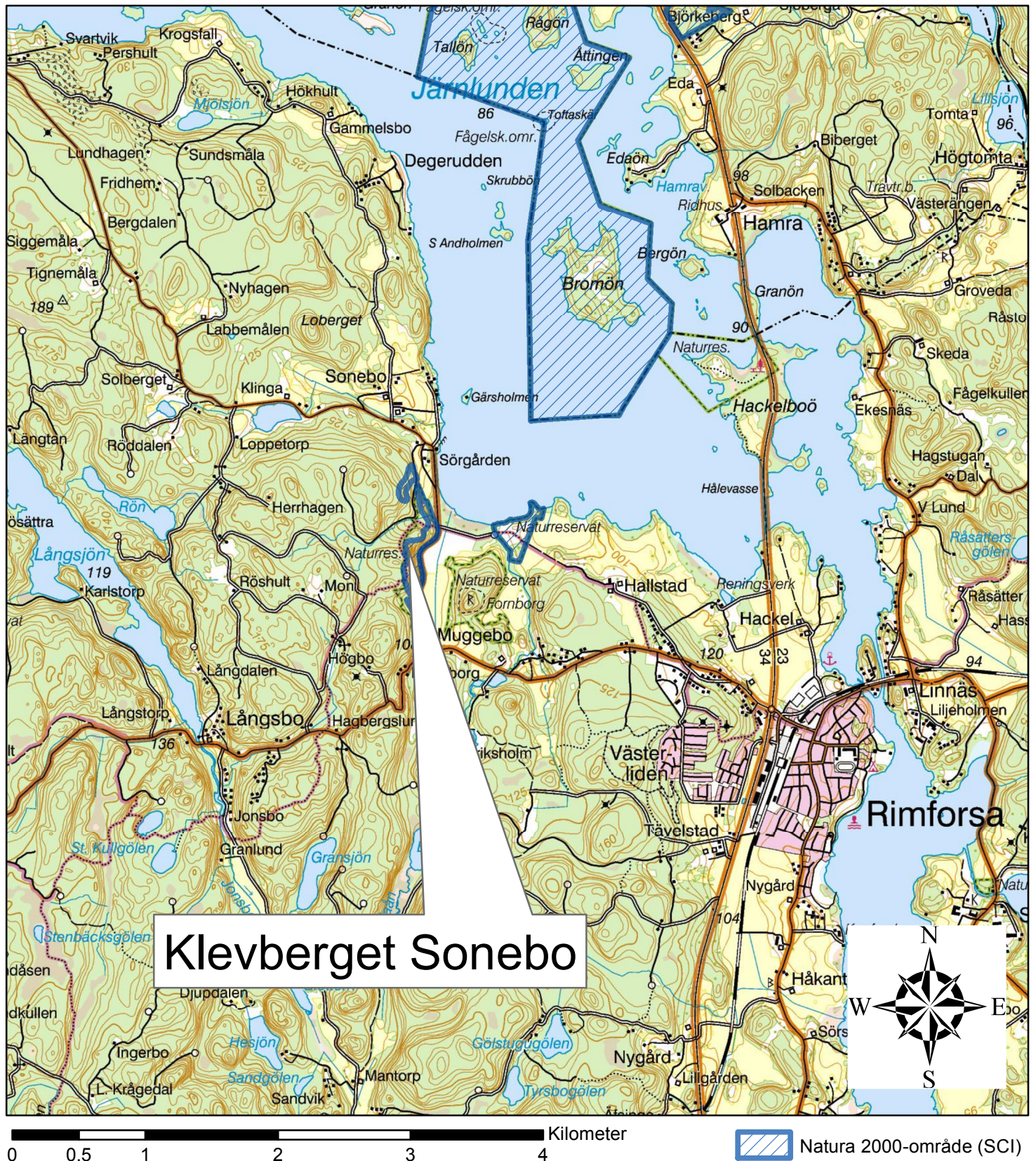
Wenche Eide (red.), Arter och naturtyper i habitatdirektivet - bevarandestatus i Sverige 2013, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2014.

Bilagor:

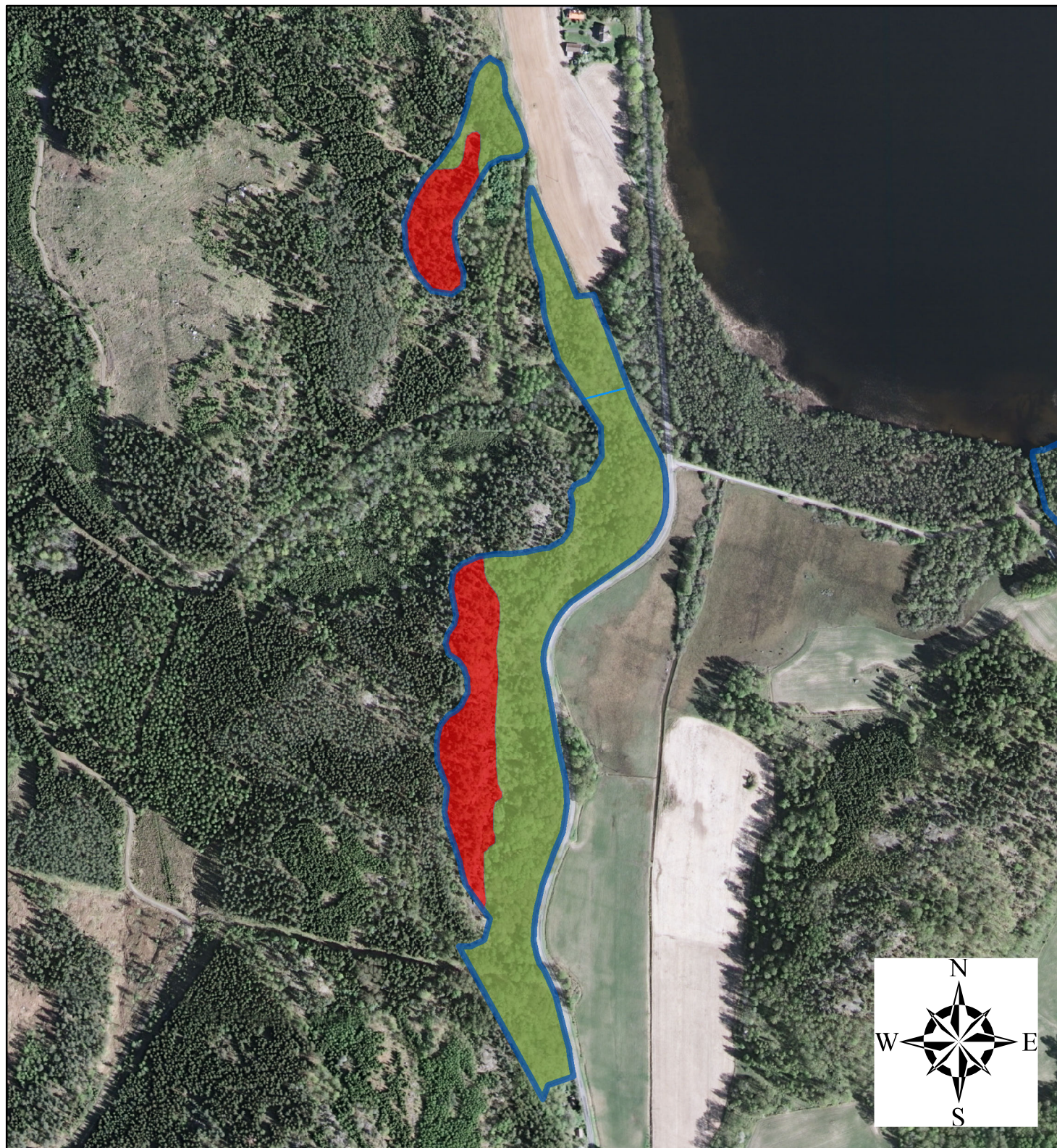
Bilaga 1, Kartor över Natura 2000-området

Bilaga 1

Översiktskarta

Natura 2000- områdets avgränsning och Natura 2000- naturtyper inom området

0 50 100 200 300 400 Meter

© Naturvårdsverket &
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

- Natura 2000-område (SCI)
- Vattendrag
- 9010 - Taiga 2,7 hektar
- 9180 - Ädellövskog i branter 7,5 hektar

Ekonomisk karta

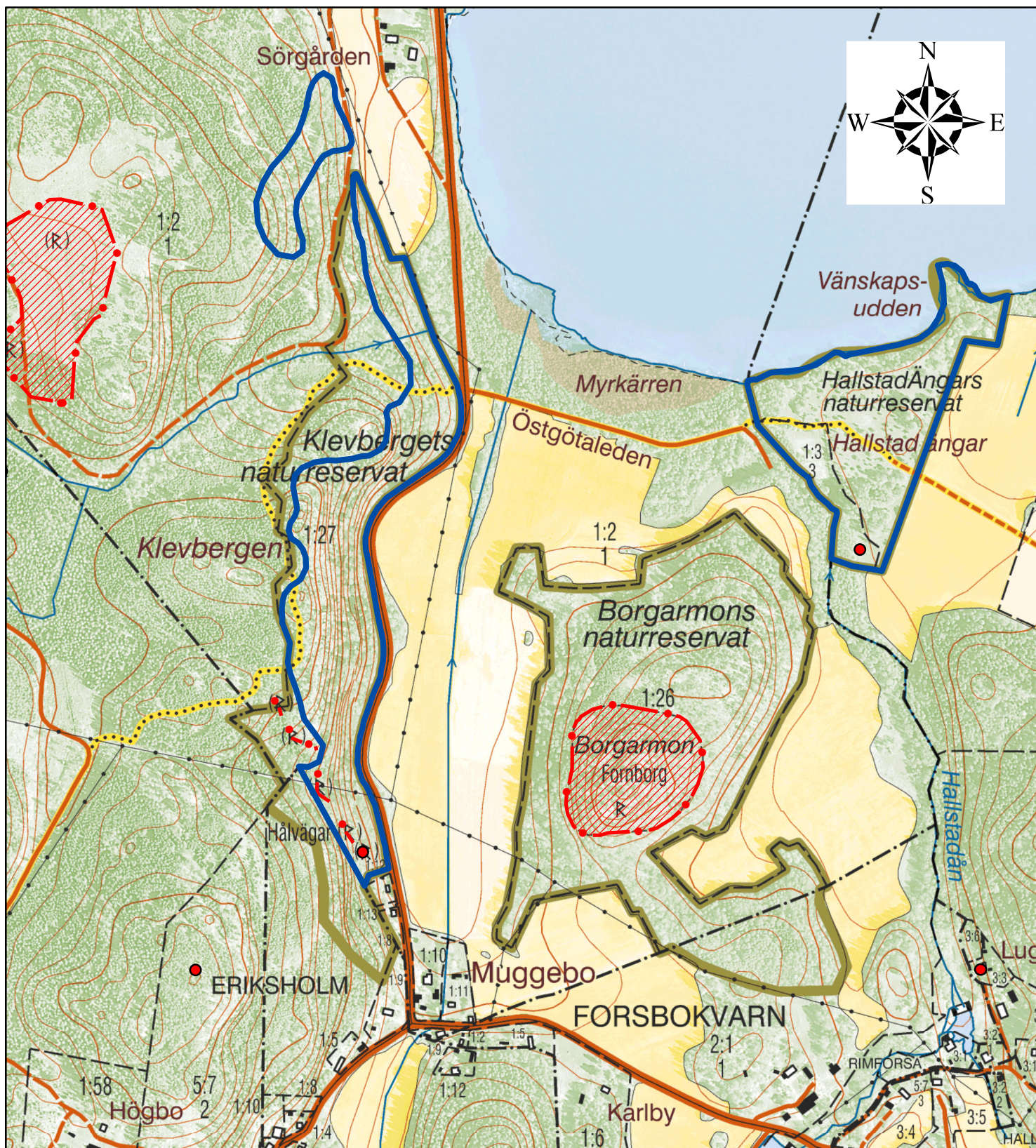

0 100 200 400 600 Meter

© Naturvårdsverket &
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

 Naturreservat
 Natura 2000-område (SCI)

Kända fornlämningar i området

- Natura 2000-område (SCI)
- RAÄ Fornlämningar (FMIS) linje
- RAÄ Fornlämningar (FMIS) punkt
- RAÄ Fornlämningar (FMIS) yta

© Naturvårdsverket, © Länsstyrelsen Östergötland & © Lantmäteriet Geodatasamverkan